
Кабинет на Първия заместник-ректор

/ превод от английски език /

Процедура за анализ на академичната програма

Одобрено от Общото събрание на преподавателите на 16 април 2008г.

1. Въведение

1.1 Цели – целта на периодичната оценка на академичната програма е университетът да продължи да предлага на студентите си иновативно образование според най-високите американски и регионални стандарти и ефективно да отговаря на потребностите на обществото от и извън региона. Периодичната оценка на академичната програма е и средство за отчитане пред Настоятелството, американската и българската акредитационни агенции, донорски организации, както и пред обществото като цяло. Конкретна цел на процедурата е да се събере, структурира и анализира информацията, необходима за управление на академичната програма по начин, гарантиращ най-високи стандарти на качеството, принос към мисията на университета и гарантиране на дългосрочна стабилност.

1.2. Честота на преразглеждането на академичната програма – всяка специалност се ревизира поне веднъж на всеки пет години. Честотата на ревизиите зависи от динамиката на областта, акредитационните графици, както и необходимостта от приспособяване към промени в стратегията на университета или наличните ресурси.

1.3. Административна отговорност – отговорността за редовната оценка на академичната програма е на първия заместник-ректор. Деканът на преподавателите и съответният председател на академично направление носят конкретната отговорност за изработването на самооценяващия доклад и други етапи от процеса на периодичната оценка на академичната програма.

1.4. Отговорности на академичното направление - Всяко академично направление съставя комисия от поне двама преподаватели от това направление и един студент. Председателят на академичното направление или координаторът на специалността е председател на комисията. Университетски отдели като с учебен отдел, библиотека и Университетски проучвания са на разположение, ако е необходима информация от тях.

2. Процес за периодична оценка на учебните планове по специалностите

2.1. Инициране – процесът може да бъде инициран от (1) Първия заместник-ректор, или от (2) академичното направление, когато е необходим вследствие на вътрешно реструктуриране или външни промени, напр. значителни промени в областта.

2.2. Указания и календар – кабинетът на Първия заместник-ректор предоставя указания за ревизиране на специалността, като предвижда достатъчно време за подготовка на самооценяващия доклад от академичното направление или специалността.

2.3. Акредитационна комисия – самооценяващият доклад трябва да получи одобрението на Акредитационната комисия, когато ще бъде предаван на НАОА за програмна акредитация.

- 2.4. Външна оценка** – прави се външна оценка от експерт на основата на доклада – самооценка и посещение на място. Оценката на Експертната група на НАОА може да служи като външна оценка. Ако специалността не е обект на програмна акредитация, Първият заместник-ректор, съгласувано с академичното направление, може да назначи външни или вътрешни експерти за оценка.
- 2.5. Финансов анализ** – комисията по ревизирането на специалността подготвя, с помощта на Декана на преподавателите, приложение към самооценяващия доклад за вътрешна употреба съгласно университетските изисквания за финансов анализ.
- 2.6. Препоръка от Първия заместник-ректор** – Първият зам.-ректор изготвя препоръки по отношение на продължаването и/или обогатяването на специалността, базирани на самооценяващия доклад, експертната оценка и финансовия анализ. Препоръките се разглеждат от академичното направление, което може да отговори преди да информира Общото събрание на преподавателите и преди материалите да бъдат предадени на Президента.
- 2.7. Отговор от Президента** – Президентът или (1) приема анализа и препоръките в окончателния доклад и иницира уместни действия, или (2) обсъжда с Настоятелството документацията по преразглеждане на специалността, възможни бъдещи действия, или възможно прекратяване на специалността.
- 2.8. Решение на Настоятелството** – препоръка за прекратяване на специалността се предава на Настоятелството за окончателно решение.

3. Самооценяващ доклад

Самооценяващият доклад е в основата на оценката на учебния план по специалността. В доклада се анализира ефективността на съществуващия учебен план, препоръчват се подобрения с оглед повишаване на качеството и се прави оценка на настоящите и бъдещи потребности в светлината на дългосрочните цели и планове за развитие на университета.

В случай, че българската Национална агенция по оценяване и акредитация провежда програмна акредитация, вътрешната ревизия на специалността трябва да отговаря на съответните акредитационни изисквания, за да се минимизира неефективният труд.

Основните компоненти на доклада-самооценка са установени от НАОА за целите на програмната акредитация. Като принцип анализът на специалността трябва да следва непосредствено изискванията и предложенията на НАОА. Всеки елемент на доклада – самооценка по-долу, който не отговаря на изискванията на НАОА, трябва да бъде подготвен под формата на приложение към доклада, който ще бъде използван само за вътрешни цели, заедно с финансовия анализ.

3.1. Описание на специалността

Тази част от самооценяващия доклад трябва да съдържа следното:

- 3.1.1. Мисия - описание на целите на специалността в съответствие с мисията и стратегическите цели на университета
- 3.1.2. Информация за прием
- a) Изисквания за прием (ако има такива) за специалността
 - b) Брой на студентите, които са били записани в курсове, предлагани от тази специалност
 - c) Разпределение на записаните в курсове от тази специалност студенти през последните три години по академични направления или специалности (студенти, завършващи тази специалност)
 - d) Хабилитация – процент на курсовете, водени от хабилитирани преподаватели

- e) Съотношение в специалността - съотношение на броя студенти към броя преподаватели за студентите от специалността
- f) Общо съотношение - съотношение на броя студенти към броя преподаватели за всички студенти, вземащи курсове от тази специалност

3.1.3. Учебен план на специалността

- a) Учебен план в настоящия университетски каталог
- b) Списък на преподаваните курсове
- c) Списък на задължителните и избираеми курсове от каталога, които не са били преподавани през последните три години
- d) Списък на извънкласните дейности, свързани със специалността

3.1.4. Задължителна информация за курсовете

- a) Учебните програми на всички курсове по специалността, съдържащи следната информация:
 - Основни теми на курса;
 - Списък на задължителната литература;
 - Метод на преподаване;
 - Метод на оценяване на студентите.
- b) Брой на студентите, записани във всеки от курсовете
- c) Разпределение на оценките във всеки от курсовете

3.1.5. Преподавателски ресурс

Квалификация на преподавателите – актуални биографии с пълни списъци на публикациите на преподавателите на пълен трудов договор и на хоноруваните преподаватели от академичното направление, които преподават курсове по специалността. Описанието на квалификацията на преподавателите може да включва:

- Академична квалификация;
- Научно звание и тип договор;
- Фокус на преподавателската дейност в академичното направление/специалността;
- Дейности в служба на институцията;
- Изследователска и/или творческа активност, свързана със специалността;
- Професионална дейност и/или професионално развитие.

3.1.6. Ресурси за учебния процес – описание на учебните стаи, компютърно оборудване, библиотечни ресурси и др. и оборудване.

3.1.7. Финансово изражение на един кредит в академичното направление (за вътрешна употреба)

3.1.8. Финансово изражение на един студент от специалността в академичното направление (за вътрешна употреба)

3.2. Външна оценка на специалността

Външната оценка на специалността трябва да включва:

3.2.1. Проучване на студентското мнение за специалността

3.2.2. Проучване на мнението на студентите, завършили тази специалност (през последните пет години)/ мнения за специалността

3.2.3. Проучване на мнението на работодателите/ мнения за специалността

3.3. Оценка на търсенето от страна на студентите

Тази част от самооценяващия доклад трябва да включва оценка на настоящите и очакваните потребности на студентите и обществото от и извън региона по отношение на специалността. Оценката трябва да включва:

- 3.3.1. Брой студенти, които в момента са записали специалността или под-специалността;
- 3.3.2. Предвиждане за брой бъдещи студенти;
- 3.3.3. Прогнозирани бъдещи потребности на обществото по отношение на специалността;
- 3.3.4. Данни в подкрепа на оценките.

3.4. Обща оценка на специалността и препоръки

Самооценяващият доклад трябва да включва оценка на силните и слабите страни на специалността, както и препоръки за развитие на основата на извършените оценки. Самооценката трябва да бъде насочена конкретно към качеството на предлаганата специалност. При оценяване на качеството на програмата следните теми, свързани с академичното съдържание трябва да бъдат изрично упоменати:

- 3.4.1. Желаните студентски познания и умения при завършване на специалността;
- 3.4.2. Главните съвременни методи, използвани за изследователска работа в областта (интердисциплинарен фокус, съотношение между количествени/качествени умения и т.н.);
- 3.4.3. Главните съвременни сфери на развитие в областта (напр. нови области на изследване и области на растеж);
- 3.4.4. Сравнение и конкурентноспособност – сравнение на специалността със същата в други висши учебни заведения (основни “съперници” на пазара на висшето образование) ;
- 3.4.5. Регионален фокус - насоченост на специалността към студенти предимно от Югоизточна Европа;
- 3.4.6. Познания на студентите при завършване на специалността в светлината на мисията на университета;
- 3.4.7. Взаимодействие между общообразователната програма на АУБ и специалността – как АУБ подпомага специалността и как специалността надгражда над предлаганите общообразователни курсове;
- 3.4.8. Роля на извънкласните дейности в специалността.

На основата на този анализ академичното направление или преподавателите от специалността препоръчват общи и конкретни подобрения.

4. Външна оценка (Peer Review)

На основата на самооценяващия доклад, одобрен от академичното направление/ преподавателите от специалността, както и на друга приложима информация, се назначава външен рецензиращ орган, избран съгласно 2.4.; рецензентът подготвя писмена оценка на специалността по отношение на:

- 4.1. Последователност, ниво на трудност, иновативност на специалността;
- 4.2. Способност на преподавателите да преподават по специалността;
- 4.3. Качество на ресурсите в подкрепа на обучението по специалността;
- 4.4. Степен на задоволеност от специалността на настоящите и завършили студенти и на работодателите;
- 4.5. Изследователска работа, свързана със специалността и областта;
- 4.6. Качество на управление на специалността
- 4.7. Предложения и препоръки за подобрения.

Рецензентът се избира от администрацията след консултации с академичното направление. Всяко академично направление (или преподавателите от дадена специалност) трябва да имат възможност за писмен отговор на рецензията. Писменият отговор трябва да се подаде не по-късно от две седмици след подаването на рецензията.

Академичното направление трябва да има възможност да отговори на препоръките на външната рецензия в рамките на две седмици след предаването ѝ.